

Asia: VN/10667/2024

Lausuntopyyntö valtiovarainministeriön asetuksessa säädettävistä kunnan taloustietojen toimittamiseen sovellettavista tietosisällöistä ja teknisistä kuvauksista koskien tilikautta 2025

Te-palveluiden tietotarpeet

Kommentit

Turun työllisyysalueen osalta otamme kantaa vastuukuntana ja myös muiden työllisyysalueen kuntien puolesta siitä, että epäselväksi jää, miten työvoimaviranomaisen kustannuksista voidaan saada oikea tieto, jos työllisyysalueen KuntaL 54 § mukaan toimivaltaa ottaneet ja myös ottamatta jättäneet, ns. ei-toimivaltaiset kunnat kirjaavat kustannuksia palveluistaan esitettyihin eri luokkiin.

Ei-toimivaltaisen kunnan näkökulmasta on yksiselitteistä ja selkeää että tämä kirjaa kaikki menot ko. substanssista luokkaan "kunnan muut työllisyyspalvelut", kun taas työvoimaviranomaisen toimivaltaiset kunnat ja vastuukunta joutuvat käyttämään laajemmin tai koko luokituksen skaalaa. Tarkistuksen ohjeistukseen vaatii se, pystytäänkö oheisella taulukolla erittelemään kotoutumispalvelujen asiakkaita siten, että työvoiman ulkopuolisten asiakkaiden ja työnhakija-asiakkaiden tiedot ja kustannukset eivät mene sekaisin. Hämmennystä aiheuttaa myös termin työikäinen käyttö tilanteissa, joissa se ei oleellinen erittely.

Palveluluokitus Työllistämispalvelut, viittaus "...sekä tukien maksu":

Olisiko syytä luoda oma palvelunumeronsa muille kuin lakisääteisille, kunnan omalla toimivallalla myönnettäville tuille? Vähintään olisi syytä muotoilla kirjaus siten että kyseessä ovat "...sekä lakisääteisten, laissa työvoimapalveluissa järjestämisestä määriteltujen tukien maksu." Lisäksi tulisi huomattavasti tarkentaa sitä, mitä tarkoitetaan rivin 67 yhteydessä yrittäjyyden työllistämistuella. Haastava muotoilu/lauserakenne vaikeuttaa sisällön hahmottamista.

Palveluluokitus Työllistymistä tukevat palvelut ja koulutuspalvelut:

Palvelukuvauksen rakenne on haastava, koska yläotsikkomaisesti tehtyt listaukset ja palvelujen kuvaukset ovat eri järjestyksissä. Joissain lakisääteisten tehtävien tapauksissa kuvaukseen on liitetty viittaus lakiin, mutta joissain muissa lakisääteisissä tehtävissä ei. Tästä seuraa väärintulkinnan riski. Ehdotamme, että vähintään kuvaus kirjoitetaan uusiksi siten, että jokainen lakisääteinen palvelu eritellään omana ranskalaisena viivanaan ja tämän jälkeen eritellään ei-lakisääteiset tehtävät. Samaa tarkkuutta tulee noudattaa huomautussarakkeessa, joka on juuri nyt hyvin epä johdonmukaisesti kirjattu.

Palveluluokitus Työnantaja-asiakkaiden palvelut:

Palvelukuvaussarakkeessa tulisi eritellä lakipykälät, joilla ko. lakisääteiset palvelut määritellään. Tämä yhdistettynä huomautuksen lisätietoon (muista, ei-lakisääteisistä palveluista) tukee tätä erittelyä.

Palveluluokitukset Lakisääteinen henkilöasiakkaan palvelu, Kunnan muut työllisyyspalvelut:

Molempien kuvausten huomautuskentässä tulee tarkentaa kunnan oman rekrytointipalvelun ja/tai rekrytointitehtävien viittavan muuhun kuin lakisääteiseen työvoimapalveluun, koska laki työvoimapalvelun järjestämisestä ei tunnista erikseen lakisääteistä rekrytointipalvelutehtävää työvoimaviranomaiselle. Kuitenkin kyseessä on yleisessä käytössä oleva termi monilla työllisyysalueilla ja -viranomaisilla, joten epäselvyyden riski on merkittävä.

Rivit 72 - 74:

Sinänsä ei kommentoitavaa, mutta haastavat lauserakenteet vaikeuttavat näissäkin arviointia, arvioinnin haastavuutta lisäävät nykyisten kuntien ja TE-toimistojen kotoutumispalvelujen erittely tällä hetkellä ja muuttuva tilanne 1.1.2025. Tästäkin johtuen tulisi pyrkiä kotoutumispalvelujen luokituk-sissa yksinkertaisuuteen. Rivin 74 työnhakupalvelu tulisi muuttaa "työnhakijapalveluiksi", koska nykyistä kirjausta/termiä ei lainsäädäntö tunne.

Tililuettelosta, huomio riviltä 62:

Tarkoitetaanko sarakkeessa G todellakin tulkitsemispalveluita eikä sarakkeen c mukaisesti tulkkauspalveluja? Aineiston muut kirjaus- ja kirjoitusvirheet johtavat epäilykseen siitä, onko kyseessä virhe.

Yleisesti voidaan todeta esim. Lappeenrannan lausunnon mukaisesti, että palveluluokkia on tarpeettoman monta. Liian tarkka raportointivelvollisuus vie kunnilta resurssia tavalla, joka on vastoin tuoreen hallituksen kehysriihen henkeä. ("Vähennetään erilaisten suunnittelu- ja kirjausvelvoitteiden määrää kunnan toiminnassa", kirjaus dokumentista Kuntien taloudellista tilannetta helpottava norminpurku ja kuntien maksutulopohjan vahvistaminen, tiedote 16.4.2024).

Riittävä palveluluokitus voisi olla kunnan lakisääteiset TE-palvelut ja kunnan vapaaehtoiset TE-palvelut. Lisäksi Lappeenrannan kommenttiin nojaten, palveluluokkajako jättäisi epäselväksi, miten kulua tulisi kohdentaa silloin, kun asiakas ohjataan yhden palvelun kautta toiseen palveluun. Esimerkiksi jos asiakas ohjattaisiin henkilöasiakkaana starttirahainstrumentin käyttäjäksi, jolloin hän päätyisi de facto uuteen työnantaja-asiakkaan rooliin. Pahimmillaan eri työllisyysviranomaiset ovat sopineet, että tällaisen siirron yhteydessä asiakas siirtyisi myös yhden kunnan palveluista toisen kunnan asiakkaaksi.

Ongelma korostuu sekä pienissä työvoimaviranomaisissa, jotka taloudellisista syistä ovat joutuneet sopimaan palvelunostoista muilta työvoimaviranomaisilta, että työvoimaviranomaisissa, joka on valtion aikoinaan tavoittelemallakin tavalla ovat sopimuksellisesti luoneet jatkuvaa yhteistyötä ja tehokasta asiakasohjausta vaativia suuria viranomaisia. Turun työllisyysalue lukeutuu jälkimmäisiin, ollen työvoimapohjansa nojalta maan 3. suurin ja kuntien lukumäärältä maan suurin työvoimaviranomainen 1.1.2025 alkaen.

Tampereen antaman lausunnon mukaisesti katsomme, että siirtymävaihe ei ole tarkoituksenmukaisin ajankohta pysyvien muutosten tekemiselle uusille palveluluokille liittyen TE-palvelujen ja kotoutumisen uudistuksiin, koska toimintaa ei tulla järjestämään ja tuottamaan samanlaisena eri kunnissa ja alueilla keskenään eikä vastaavalla tavalla kuin valtiolla.

Palveluluokkia tulisikin tarkastella uudelleen, kun toiminta on ollut ollut kunnissa käynnissä muutaman vuoden. Taloustietoja koskevan raportoinnin sisällön tulee pysyä mahdollisimman samana vuosittain.

Kotoutumisen palveluiden tietotarpeet

Kommentit

Turun kaupunki on kommentoinut TE-palveluiden tietotarpeet -kohdassa myös kotoutumisen palveluiden tietotarpeita. Lisäksi toteamme, että Aura-ohjeistuksessa on selkeästi avattava kunkin palveluluokan sisältö.

Muutokset tililuetteloon

Kommentti

Turun kaupunki yhtyy Kuntaliiton lausuntoon ICT-kustannusten seurannasta. ICT-hankintoihin ja -palveluihin esitettyjä uusia tilejä on perusteltu ”ICT-kustannusten seurannalla” sekä ”esitettyjen tarkemman tason käyttötärpeiden kirkastamisena (Julki-ICT)”. Nämä eivät kuitenkaan ole riittäviä perusteita edellyttää kunnilta uusia tilejä. Tietotarpeiden tulee perustua lainsäädäntöön tai muuhun vastaavaan sitovaan säännöstöön. Tietojärjestelmämuutokset ovat kalliita, eikä niitä ole tähän mennessä korvattu kunnille.

Turun kaupunki toteaa, että ehdotetut ICT-tilimuutokset aiheuttavat tilikaudella 2025 jakohaasteita tarkkuustason osalta, mutta raportointi pystytään toteuttamaan ehdotettujen tilien mukaisesti. ICT-laitteiden määrittelyä tulee ohjeistuksessa tarkentaa.

Hankintalain sidosyksikköraportointi

Kommentit

Turun kaupunki yhtyy Kuntaliiton näkemykseen tyhjiä raporttien lähettämismääräyksen poistamisesta. TOLT-raportoinnin osalta tulee helposti pystyä ilmoittamaan, ettei ole raportoitavaa.

Lisäksi sidosyksikön määritelmä tulee selkiyttää Aura-ohjeisiin.

Muut muutokset

Kommentit

Turun kaupunki toteaa, että KKYTT-raportoinnissa kaupungin omistamien ja hyvinvointialueelle vuokrattujen tilojen luokittelu sote-käyttötarkoituksen mukaisiin luokkiin on haasteellista moni- ja yhteiskäyttöisten tilojen osalta. Turun kaupunki kannattaa Kuntaliiton näkemystä tietojen keräämistä muilla tavoin esim. hyvinvointialueelta.

Yleiset kommentit

Kommentar

Turun kaupunki toteaa, että TE-palvelu-uudistus ymmärrettävästi vaikuttaa raportoinnin sisältöön, mutta raportoitavia tietoja tulisi tarkastella kriittisesti murrosvaiheessa.

Raportoitavien tietojen tietosisältöjen ja teknisten vaatimusten tulee perustua lainsäädäntöön tai muuhun sitovaan säännöstöön. Jatkuvat vuosittaiset muutokset aiheuttavat järjestelmäkustannuksia, mutta vievät myös henkilöresurssia muusta kehittämisestä.

Korhonen Ari-Pekka
Turun kaupunki

Mikkola Valtteri
Turun kaupunki